

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.**
Z **poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr.** — Insercja w półkolonnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

W gminie Korsów z Kizią i Mylnicą, obwodzie złoczowskim założono szkołę trywialną, a uposażenie jej zapewniono w następujący sposób: Gmina Korsów z Kizią i Mylnicą obowiązana się po wieczne czasy na utrzymanie każdorazowego nauczyciela płacić rocznie 199 zł. 50 c. w. a., a grecko-katolicki kapłan miejscowy ix. Augustyn Dolnicki przez czas swego urzędowania tamże rocznie 10 zł. 50 c. w. a. Właściciel dóbr Korsowa Ignacy hrabia Komorowski zaś przyjął na siebie obowiązek dodać potrzebny na wystawienie budynku szkolnego materiał drewniany, a na opał lokalu szkolnego asygnować rocznie 6 sągów kubicznych miękkiego drzewa z lasów korsowskich tak długo bezpłatnie, dopóki Korsów zostanie w jego posiadaniu i dopokąd korsowskie lasy będą rąbalne i w stanie dostarczać potrzebnego drzewa na opał.

Gmina Korsów obowiązana się następnie z budowlanego materiału, który przyrzekł dać rzeczony właściciel dóbr, wystawić na umieszczenie szkoły i pomieszkania nauczyciela stosowny budynek szkolny, utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, posprawić i dokupywać potrzebne porządki szkolne, zrąbać w lesie przeznaczone od dominium drzewo na opał i zwieźć do szkoły, a jeśliby z czasem przez wymienione powyżej warunki ustało asygnowanie zapewnionego przez dominium drzewa, tedy obowiązuje się gmina potrzebne na opał lokalu szkolnego drzewo własnym kosztem zakupić i dostawić.

Okazaną temi składkami chwalebna dążność ku rozszerzeniu nauki ludu, podaje się niniejszem z wyrazem uznania do wiadomości publicznej. Lwów 12. stycznia 1860.

Sprawy krajowe.

Lwów, 22. stycznia. Jego Excelencya JW. Ignacy Strojnowski, prezydent wyższego sądu krajowego, powrócił wczoraj.

(Sprostowanie. — Losowanie dawniejszego długu państwa.)

Wiedeń, 20. stycznia. *Gazeta wiedeńska* donosi: *Times* pisze, jakoby Austria miała oświadczyć, że nowej wojny włoskiej rozpoczynać nie będzie, lecz protestowałaby przeciw niesprawiedliwości Francji, jeśliby książąt nie przywrócono.

Sądziły, że nie mogło być takiej odpowiedzi, zwłaszcza że i zapytania nie było żadnego.

— Według postanowienia najwyższym patentem z 21. marca 1818 odbędzie się dnia 1. lutego r. b. w Wiedniu 101 uzupełniające losowanie dawniejszego długu państwa w przeznaczonym na to lokalu (przy ulicy Singerstrasse) w zabudowaniu bankowem.

Bezpośrednio nastąpi też 25 losowanie różnych seryi pożyczki z roku 1834.

Hiszpania.

(Spłata długu. — Umowa z stolicą apostolską.)

Madryt, 14. stycznia. W początkach wojny marokańskiej, donoszą dziennikowi *Nord*, zażądał rząd angielski od Hiszpanii 56 mil. realów wynagrodzenia za dostarczoną podczas wojny domowej broń i amunicję. Rząd hiszpański nie zaprzeczył długu, lecz zaprotestował przeciw wysokości sumy i zgodził się wręcić na 47 mil. realów. Anglia podawała pewne ulgi co do wypłaty, ale rząd hiszpański nie przyjął ich wcale i d. 10. stycznia wypłacił posłowi angielskiemu w Madracie całkowitą sumę.

— *Gaceta* ogłasza umowę zawartą między rządem hiszpańskim a stolicą apostolską. Hiszpania obowiązana się w niej dóbr kościelnych bez przyzwolenia Papieża nie sprzedawać ani też mieniać lub na inne obracać cele, jednocześnie zaś przyznaje kościołowi nieograniczone prawa dobra nabywać, zatrzymywać i bronić przeciw wszelkim nadużyciom.

— Dzisiaj wczoraj odpłynęła dywizya Rios do Afryki.

Anglia.

(Pismo Napoleona do ministra stanu. — Zagajenie parlamentu zapowiedziane. — Wiadomości bieżące. — Agitacya za ustaleniem nowych wniosków do prawa morską.)

Londyn, 17. stycznia. Pismo Cesarza Napoleona do ministra Fould czyni tu wielkie a woże nawet większe wrażenie niż list Cesarza do Papieża. *Morning Post* wystawia go z zapalem. *Daily News* wielbi zawartą w cesarskim piśmie rekojmie pokoju.

Globe raduje się nie mniej jak inne dzienniki zapowiedzianą wolnością handlu; główną rzeczą w tem liście. Nie szczegóły — mówi — ale uznanie zasady, przeciw której, jak wiadomo, istnieje tak silna opozycya, jak w żadnym innym kraju na kontynencie.

— Zagajenie parlamentu nastąpi d. 24. b. m., a lord Palmerston rozesał już zwyczajne zaproszenia do członków stronnictwa ministeryalnego. J. M. Królowa przybędzie dniem naprzód do pałacu buckinghamskiego, by na posiedzeniu tajnej rady udzielić sankcyi królewskiej mowie od tronu. Do Windsoru powróci Jej krol. Mości jak się zdaje 25. Na dłuższy pobyt zimowy przesiedli się dwór dopiero około 15. lutego.

— Książę Cambridge przyjął ofiarowaną sobie posadę pułkownika londyńskiej brygady strzelców.

— Izba przemysłowa w Manchester zgodziła się — jak się też tego spodziewać należało — na uchwały bremeńskie, i w tym sensie przedłożyła memoryał lordowi Palmerstonowi. — Dziennik *Times* występuje jednak przeciw temu, przytaczając następujące znane już powody: że tym sposobem zużyłaby się najpotężniejsza broń Anglii w wojnie morskiej, i prowadzonoby częściej niż potąd wojny, gdyby stan kupiecki nie miał już przy tem tyle do stracenia.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Pismo Napoleona do ministra stanu.)

Paryz, 17. stycznia. Pan Thouvenel, nowy minister spraw zewnętrznych, przybył już do Mesyny, i spodziewają się go tutaj w piątek wieczorem.

— Na wyraźne żądanie Cesarza wyda marszałek Vaillant kilka balów w Medyolanie. — Cesarz kazał matce poległego w Kochinchinie podpułkownika od inżynierii, Deroule de Dupré, przesłać bardzo uprzejme pismo z kondolencyą.

— *Monitor* ogłasza w zupełności pismo Cesarza Napoleona do ministra stanu, znane co do głównej swej osnowy z depesz telegraficznych.

„Pałac tuilerski d. 5. stycznia 1860.

„Panie ministrze!

„Pomimo niepewności, jaka zachodzi jeszcze co do niektórych punktów polityki zewnętrznej, można przecież z otuchą spokojnie przewidywać rozwiązanie. Nadeszła zatem pora zająć się środkami, któreby rozmaitym gałęziom bogactwa narodowego silniejszy nadały popęd.

Posyłam Ci zatem zasady projektu, który z wielu względów potrzebuje potwierdzenia izb, i co do którego zechcesz się porozumieć z swymi kolegami, by przygotować rozporządzenia, jakby naszemu rolnictwu, przemyślowi i handlowi szersze otworzyć pole.

Od dawna głoszą słuszne zasady, że potrzeba pomnożyć środki wymiany, chcąc by zakwitł handel, dalej że bez współzawodnictwa przemysł nie robi postępów i zachowuje wysokie ceny, które stają na przeszkodzie wzrastającej konsumcyi, że bez żywego przemysłu, co kapitały wprowadza w obieg, samo nawet rolnictwo pozostaje w dziecięcym stanie. Wszystko spaja i łączy się razem w powolnym rozwoju publicznej pomyślności. Żywotną jest jednak kwestya, w jakich granicach ma państwo popierać te różnorodne interesa i jakie każdemu z nich ma przyznać miejsce w rządzie.

Zatem, aby rozwinąć nasz handel zewnętrzny wymianą produktów, potrzeba naprzód polepszyć nasze rolnictwo i uwolnić nasz przemysł od tych więzów wewnętrznych, które go na niskim zatrzymują stopniu. Dziś nietylko wiele ograniczających przepisów ciąży na naszych wielkich przedsiębiorstwach, ale i dobry byt robotników nie dorównywa o wiele tej doskonałości, jaką w sąsiednim osiągnął kraju. Otoż tylko powszechny system dobrej ekonomii politycznej może, przysparzając bogactwa narodowego, zapewnić dobry byt robotników.

Co do rolnictwa to należy mu pozwolić brać udział w dobrodziejstwach zakładów kredytowych, potrzeba lasy wytrzebić w dolinach a góry okryć na nowo lasami, wypada co roku wyznaczyć znaczną sumę na wielkie roboty osuszenia, zawodnienia i uprawia-

nia. Takie roboty, zmieniając nieuprawne pastwiska gminne w żyzny kraj, wzbogacając gminy, nie przynosząc uszczerbku państwu, które znajdzie korzyść swą sprzedając część swych podobnych rolnictwu przywróconych obszarów ziemi.

Aby zachęcić produkcję przemysłową, potrzeba wszelkie niezbędne jej materiały surowe uwolnić od wszelkich ceł, i podobne jak rolnictwu na drenowanie, zaliczać jej wyjątkowo i o miernych procentach kapitały, które jej pomoga ulepszyć materiał.

Jednym z największych dobrodziejstw, jakie można wyświadczyć krajowi, jest ułatwić transport tych rzeczy, które są najpotrzebniejsze rolnictwu i przemysłowi. W tej myśli poleci minister publicznych robót jak można najprędzej zaprowadzić drogi komunikacyjne, kanały, gościńce, koleje żelazne, które szczególnie mają dowozić kamiennych węgli i nawozu, gdzie wymaga produkcja; niemniej też będzie się starał zniżyć taryfę i zaprowadzić słuszną konkurencję między kanałami a żelaznymi kolejami.

Rozbudzenie handlu pomnożeniem środków wymiany wypłynie w naturalnem następstwie z tych rozporządzeń. Koniecznością będzie zniżyć stopniowo opłaty od żywności wielkiej konsumpcji podobnie jak cłem ochronnym zastąpić system prohibicyjny, który ścieśnia nasze stosunki handlowe.

Za pomocą tych kroków znajdzie rolnictwo odbyć na swoje płody, uwolniony z wewnętrznych więzów, popierany od rządu i podniecany konkurencją przemysł będzie walczyć zwycięsko z obcymi produktami a nasz handel zamiast upadać znajdzie nowy popęd.

Pragnąc przede wszystkim, by porządek zachować w naszych finansach wskazuje tutaj, jak nie wypadając z równowagi, można przeprowadzić te ulepszenia.

Dzięki zawartemu pokojowi nie wyczerpała się suma pożyczki naszej. Możemy rozporządzać znaczną kwotą, która połączona z innymi środkami pomocnymi, wynosi około 160 milionów. Jeżeli zażąda się upoważnienia na zgromadzenia prawodawczego, by sumy tej użyć na wielkie roboty publiczne, to podzieliwszy ją na trzy części możemy co roku około 50 milionów przydawać do znacznych sum przyjmowanych na to w każdym budżecie rocznym.

To nadzwyczajne źródło pomocy ułatwi nam nie tylko prędko pokonać koleje żelazne, kanały, gościńce do żeglugi, gościńce i porty, ale pozwoli nam także w krótkim czasie pobudować nasze katedry i kościoły i zachęcić godnie sztuki i umiejętności.

Aby pokryć uszczerbek, jaki zniżenie ceł na materiały surowe i potrzeby życia wielkiej konsumpcji zada na razie kasie państwa, mamy środek w naszym budżecie, potrzebujemy zawiesić tylko amortyzację aż pokąd publiczne dochody pomnożone rozszerzeniem handlu nie pozwolą wprowadzić jej na nowo.

Owoż tedy krótko zebrawszy:

- Zniesienie ceł na wełnę i bawełnę;
- stopniowe zniżenie ceł od cukru i kawy;
- gorliwie przeprowadzone ulepszenia gościńców komunikacyjnych;
- zniżenie opłat od kanałów a tem samem ogólne zniżenie kosztów przewozowych;
- zaliczki na rolnictwo i przemysł;
- znaczne roboty dla publicznego pożytku;
- zniesienie zakazu przywozu;
- przymierza handlowe z obcymi mocarstwami.

To są główne zaręby programu, na który proszę Cię byś zwrócił uwagę swoją i swoich kolegów, którzy bez przewłoki będą mieli wypracować projekta ustawy, by go przeprowadzić. Znajdzie on, jestem silnie przekonany, patriotyczne poparcie senatu i ciała prawodawczego, które starają się wraz ze mną sprowadzić nową erę pokoju i zapewnić Francji jej dobrodziejstwa.

Poczem proszę Boga, by Cię w swej świętej zachował opiece.
Napoleon.

— *Monitor* zawiera porównawczy przegląd przychodów podatkowych w ostatnich trzech latach. W przeszłym roku przyniosły niestałe podatki 1,091,644.000 fr. (2,916.000 fr. więcej niż rok 1858, a 41,931.000 fr. więcej niż w roku 1857). — Jak słychać, nie stanął między Anglią i Francją wyraźny traktat handlowy. Przedsięwzięcia wzajemne zniżenie taryfy celnej. Anglia zredukuję szczególnie cło od win francuskich i paryskich artykułów zbytkowych. Z francuskiej strony zaś będzie niższe cło od różnych angielskich artykułów od 18 do 20 pct. — Mianowana przez Cesarza komisja zajmuje się od kilku miesięcy rozpoznaniem planu, według którego w St. Nazaire przy uściu Loiry ma być założony wielki port handlowy z dokami i magazynami, zupełnie na ten sam sposób jak w Liwerpoolu, i tak nastąpi połączenie orleańskiej kolei żelaznej z zamorskimi statkami pocztowymi. — Prałaci, którzy są także senatorami, zapowiadają do senatu podanie, które co do formy i osnowy wyszczególnia się swem umiarkowaniem przed wszelką manifestacją francuskiego episkopatu. — Według dziennika *Courrier du Havre* tym senatorom, którzy zabierają głos na posiedzeniu senatu, przyzwolił Cesarz prawo ogłaszania swych mowy w formie broszury, tak zupełnie jak członkom prawodawczego ciała. — Sąd kasacyjny rozstrzygnął, że małżeństwo Francuza z cudzoziemką, rozwiedzoną w swej ojczyźnie z żyjącym jeszcze mężem, ma być uważane za prawomocne. — Temi dniami założono podmorski telegraf z St. Malo do wyspy Jersey.

Belgia.

(Otwarcie pożyczki)

Bruxela, 14. stycznia. *Monitor* dzisiejszy ogłasza dekret królewski z 12., którym otworzono pożyczkę w sumie 30 milionów

franków i ogłoszono warunki subskrypcji. Obligacje przynoszą 4½% rocznie, począwszy od 1. listopada 1859. Artykułem 21 dekretu upoważniono ministra finansów do sprzedaży bankowi narodowemu sumy 15 milionów franków, by tym sposobem uzupełnić pożyczkę w sumie 45 milionów upoważnioną ustawą z 8. września 1859.

Holandya.

(Przekopanie Holandyi.)

Amsterdam, 12. stycznia. *N. Amst. C.* pisze:

„Dowiadujemy się właśnie, że niektóre tutaj domy kupieckie postanowiły przedłożyć radzie gminnej adres z tą prośbą, by pozwolono kroki usilne dla przekopania Holandyi w najwęższym jej miejscu, chociażby przyszło nawet ponieść miastu pewną część nakładu w tej mierze.“

Włochy.

(Zbiegowiska uliczne w Parmie. — Upominek Króla pruskiego Papieżowi. — Korespondencya z Palermo. — Stan rzeczy. — Czynności w administracji.)

Parma, 9. stycznia. Przed dwoma dniami zaszyły tu nieprzyjemne zbiegowiska uliczne. Tłumy pospólstwa zebrały się na targowisku, chcąc wymócić przemocą, by piekarze i handlarze win poznizali ceny. Dziś powtórzyły się te sceny i miały nawet pewną barwę polityczną. Gmin domagał się, by powołać napowrót Garybaldego do służby i usunąć pułkownika parmeńskiej gwardyi narodowej. Wkroczenie kilku patrolów i uwięzienie przewodzców zapobiegło dalszym zbrodnostom.

Rzym, 10. stycznia. *Giornale di Roma* pisze:

„Do nieprzeliczonych, uwagi godnych pomników sztuki starożytnej i nowoczesnej, jakie wspaniała szczodrobliwost papieży rzymskich nagromadziła od wielu wieków na Watykanie, by stołeczne swe miasto uswiecić i podnieść do szczególnej wspanialosci, dodał Jego Swiatobliwost papież Pius IX. wspanialomyślny protektor sztuk pięknych temi dniami pomnik nowy i kosztowny. Dar ten składa się z dwóch przepysznych waz porcelanowych z Berlina wielkosc nadzwyczajnej, roboty przeslicznej, i które razem ze stołem porcelanowym wyłożonym przepysznie rozmaitemi ozdobami z kruszcuz przesłał J. S. papieżowi J. M. Król pruski w pamieć pobytu swego w Rzymie i uprzejmego tamże przyjęcia. Dla wiekopomnego więc zachowania pamieci o tym szlachetnym wyrazie uznania ze strony tak szlachetnego monarchy, rozporządził Ojciec swięty, by obiedwie te wazy ustawiono w swiecznie zrestaurowanej szczodrobliwosci Jego bibliotecy watykańskiej dla pomnozenia tam liczby darów podobnych, jakie zyczliwost i uszanowanie monarchów złożyły papieżom.“

Palermo, 3. stycznia. Wypadki we Włoszech północnych — piszą do dziennika *Union* — jak niemniej uledawny zamach skrytobójczy na p. Morniscalco odstraszył wielu cudzoziemców od naszych okolic, lubo mamy pokój zupełny. Nasze oberze i domy przeznaczone do wynajecia stoją próżne, nasi artyści i kupcy są bez zatrudnienia, a szlachta musi obchodzić się bez zwyczajnych zabaw i uroczystosci. Powszechnie też złorzeczą wicherzycielom społecznego porządku, co zaprzysięgłszy nienawistnie prawowitym rządowi, nie wzdrygają się przed najmniejszą zbrodnią, byle tylko odpowiednio swoim zamiarom szerzyć nieporządek między ludnością.

— W administracji pauzuje wielka czynność od początku roku. Sycylińska sieć kolei żelaznych ma być prędko ukończona, w znaczniejszych portach zajdą pożądane ulepszenia. Rozmaite municypalności otrzymały polecenie przyłożyć się do robót miejscowych, by dać zatrudnienie i zarobek klasom roboczym. W Palermo urządzają oświetlenie gazowe i budują nowy teatr, w Katanii ma stanąć wielki szpital i skończyć się zaczęta budowa nowego wielkiego teatru, a oprócz tego będzie założony także ogród botaniczny, połączony z sadzawką na chów ryb. W Girgenti naprawiają najważniejszy dla wywozu siarki port sycylijski i prowadzą pomnikowe wodociągi.

— Powietrze jest dość ostre, a góry w okolicy Palermo okrywa już śnieg od trzech tygodni.

Niemce.

(Konkordat badeński z stolicą apostolską.)

Karlsruhe, 11. stycznia. Dziennik urzędowy zawiera następujące oświadczenie:

„Zawarta na dniu 28. czerwca r. b. między rządem wielkoksiążęcym a stolicą apostolską umowa nastęrczała powód, że tu i owdzie starano się obaćumieć opinie publiczneosci, dając do zrozumienia, jakoby rząd od tego czasu zmienił zdanie swe co do tej konwencji i nie miałby nic przeciw temu, gdyby ją naruszano.“

Jesteśmy upoważnieni ogłosić pogłoski te za złośliwe wymysły. Przy zagajeniu sejmu oznajmił rząd zawarcie umowy z dworem rzymskim w sposób, który wszelkie wyklucza nieporozumienie. W obec wielkiej wagi tej sprawy zawiadomił rząd niezwłocznie obydwie izby o zawarciu umowy, dodając to, co w najotwartzszy sposób wyraził i stolicy apostolskiej mianowicie, że wszelkie dalsze potrzebne zmiany w prawnych postanowieniach dadzą się przeprowadzić tylko w drodze odpowiedniej ustawie krajowej.

W ten sposób zastrzegło się wszelkie prawo, o jakim mogłoby być mowa. Obrady izby są zupełnie wolne w granicach, jakie jej przysługują, lecz ministrowie są odpowiedzialni za wszystko.

Nie masz więc żadnego powodu niepokoieć umysły, obowiązkiem jest jednak rządu czuwać, by pod pozorem zagrażającego niebezpieczeństwa, nie naruszono prawa i porządku.“

Rosya i Królestwo Polskie.

(Wsparcia dymisywanym z dawnej armii polskiej. — Przyjęcie księcia Barjatyńskiego w Petersburgu.)

Warszawa, 14. stycznia. Cesarz wydał, jak donosi *Bresl. Ztg.*, znowu kilka aktów łaski dla poddanych królestwa Polskiego. Zaczawszy od 1. stycznia b. r. wchodzi w moc obowiązująca cesarski rozkaz, którym znacznie polepszy się położenie dymisyonowanych wojowników dawnej armii polskiej, tudzież wdów i sierót po nich. Według dalszego postanowienia Cesarza, z funduszów rezerwowych w budżecie królestwa Polskiego na rok 1860 będzie obrócona na wsparcie dla urzędników królestwa kwota 100.000 rubli srebrnych. Nakoniec *Gazeta Rządowa* ogłosiła w ostatnim swym numerze z dnia 23. czerwca (3. lipca) z. r. instrukcję względem przyjmowania małoletnich synów polskiej szlachty do korpusu kadetów.

Petersburg, 11. stycznia. W niedzielę przybył tu feldmarszałek książę Barjatyński. Książę opuścił o godzinie 8 zrana pociąg osobny, który go przywiózł tutaj z Moskwy. U schodów dworca kolei żelaznej przyjmował go generał-adjutant hrabia Adlerberg, który znajdował się na czele konwoju J. M. Cesarza składającego się jak wiadomo z jeźdźców rozmaitych szeregów goralik kaukaskich. Feldmarszałek udał się następnie do pałacu zimowego, gdzie J. M. Cesarz kazał przygotować dlań apartamenty zajmowane dawniej przez W. księcia Mikołaja. U wjazdu zastrzeżonego dla posłów ustawiono pod komendą generała-adjutanta Pławtyna, szefa korpusu gwardyi straż honorowa, która oddała księciu zwykłe honory wojskowe. Książę Barjatyński miał też niezwłocznie u J. M. Cesarza posłuchanie. O godzinie 1szej udał się J. M. Cesarz z feldmarszałkiem Barjatyńskim na paradę. Po zlustrowaniu szeregów wojskowych objął sam J. M. Cesarz komendę, i kazał wojsku prezentować broń przed feldmarszałkiem, które go z okrzykiem radości powitało.

Księstwa Naddunajskie.

(Domowe niesnaski w Serbii.)

Belgrad, 4. stycznia. Dziennikowi *Wanderer* piszą z tego miasta: „Krótkie uciszenie się naszej polityki wewnętrznej było tylko przepowiednią zbliżającej się burzy. Intrzygi i zabiegi przeciw domniemanym przeciwnikom dynastyi doszły ostatnimi dniami do wysokiego stopnia, a jak w tej chwili wiadomo już powszechnie, to z porady niektórych osób mających wpływ u księcia miano usunąć z posad przeszło 60 urzędników wyższych z tej tylko przyczyny, że ich wystawiono przed księciem za nieprzyjaciół jego dynastyi. Tylko zyczliwemu wdaniu się i radzie jednego z konsulów, któremu książę Miłosz sprzyja, zawdzięczyć należy, że nieprzyszło do tego kroku. Mimo więc wszelkich przedstawień ministrów utrzymali się zagrożeni urzędnicy na swych posadach, a jak słychać, miał sam książę następcą złożyć konsulowi temu podziękę za jego zyczliwe i szczere usiłowania. Wypadek ten jest najlepszym dowodem, jak dobroczynny nie raz wpływ wywierają konsulowie obcych mocarstw dla zapobieżenia nieporozumieniom i groźnym nawet wypadkom.“

Turecja.

(Powrót Omera Baszy.)

Dziennikowi *Oss. Triest.* piszą z Damaszku z 29. grudnia, że odwołanie Omera Baszy zasmuciło wielce tamtejszą ludność chrześcijańską i żydowską, a nawet i pewną część muzułmańskiej. Jedni tylko Arabowie, których Omer Basza nie raz skarcił dotkliwie, cieszą się z jego odwołania, i ośmielili się nawet napaść go w podróży, tak że z wielką tylko trudnością mógł ją uskuteczyć.

A z y a.

(Doniesienia z Teheranu. — Powrót Szacha. — Zajęcie się Szacha sprawami kraju.)

Teheran, 2. listopada. *Times* otrzymała następujące nowsze wiadomości z Persyi:

Szach powrócił do stolicy, przepędziwszy prawie dziesięć tygodni w podróży po rozmaitych prowincjach. Podczas tej wycieczki odstąpił cokolwiek Szach od zwykłej etykiety wschodniej i pozwolił osobom rozmaitego znaczenia i powołania zbliżyć się do swej osoby, zaczerpując od nich licznych pożytecznych objaśnień. W powrocie do stolicy przyjmowano Szacha z prawdziwym zapałem. Zabronił lud po dawnym zwyczaju batogami odpędzać z swego pobliża, a ten dowód zaufania i łaskawości w wysokim stopniu ujął gmin. W jednej z ulic przecisnął się tłum kobiet z okrzykiem, że koniecznie muszą widzieć swego Króla. Nasr-eddin uśmiechnął się i zatrzymał konia kilka minut, a tłumy przepęłniały powietrze swymi okrzykami. Naśladować europejskich władców zajmuje się Szach gorliwie sprawami państwa, umysł jego pojmuje wymagania postępu a chęci są jak nalepsze. Posiada także wiele myślu dla sztuki i umiejętności, a mówi, że jak Mahomed Gasnawida chciałby zgromadzić wokoło siebie orszak wieszczów i muzyków. Za trudno przyszłoby mu jednak znaleźć nowych Firdusów. Depesze otrzymywane z Paryża od Hassan Chana są wcale pomyślne. Rząd francuski trwa w najprzyjaźniejszych stosunkach z Szachem, co głównie zawdzięczać należy i zręczności i uprzejmemu zachowaniu się francuskiego posła, przy dworze teherańskim, barona Pichon. Francuska komisya wojskowa postępuje gorliwie dalej zupełnie po myśli Sza-

cha. Z początku mieli powód oficerowie uskarżać się na uwłaczające postępowanie urzędników i niechęć gminu, ale teraz zmieniły się stosunki i mundur francuski znajduje wszelkie poszanowanie. Sir Henry Rawlinson, nowy poseł angielski na miejsce p. Murray przybył do Teheranu i przedstawił się już Szachowi. Obozy pod Udżan i Olburs zniszono z powodu ciągłej niepogody a wojska powróciły na stałe leże. Wszystkie ulice zalega gruba warstwa śniegu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Werona, 18. stycznia. Komisya do uregulowania granic miała już trzecią konferencyę. — Dla powstrzymania zaczepki od granicy modeńskiej wzmożono wojskiem austryacką straż finansową na granicy.

Berna, 17. stycznia. Na przedłożony raport rady federacyjnej w sprawie doliny Dappen, wyraziła rada narodowa przekonanie, że rada federacyjna potrafi bronić godności i sprawy Szwajcaryi. Zarazem ostrzega, ażeby nieutępować doliny za pieniądze. W końcu pozwoliła rada narodowa zakupić paropływy na Lago maggiore.

Turyń, 16. stycznia. Słychać, że tekę ministerstwa nauk ofiarowano panu Giulio Carcano z Medyolanu. — Generał Morozzo della Rocca umarł.

Turyń, 17. stycznia. Parlament ma być zwołany z końcem marca. — Także hrabia Cambuzano ogłosił w *Armonii* deklaracyę w obronie Papięza.

Medyolan, 17. stycznia. Z 10.438 zapisanych wyborców głosowało tylko 3944 przy wyborach prowincjonalnych i gminnych.

Nissa, 19. stycznia. Tutejszy gubernator zakazał dziennikowi *Avenir di Nice* pisać o przyłączeniu Nissy do Francyi.

Florenceya, 14. stycznia. W nocy z 13. na 14. b. m. zaszyły dalsze aresztacye, gdyż miano odkryć spisek za restauracyą.

Modena, 18. stycznia. Dekret Faryniego znosi cenzurę prewencyjną ale ograniczenia zaprowadzone ustawą sardyńską z 29. kwietnia 1859 pozostają w mocy obowiązującej.

Modena, 15. stycznia. Mówią, że dla zmniejszenia namietności do loteryi nakazał Faryni potracać dwie dziesiąte części od każdej wygranej sumy.

Parma, 18. stycznia. Tutejsza *Gazetta* potwierdza wiadomość o zaszyłych tu zaburzeniach, ale stara się umniejszyć ich znaczenie.

Bononia, 14. stycznia. Zeszłej nocy odeszło kilka batalionów pospieszonym marszem do Rimini, gdzie obawiano się wyładowania wojsk papieskich.

Rawenna, 14. stycznia. Ostatniej nocy uwięziono kilku oficerów i podoficerów brygady raweńskiej.

Rzym, 18. stycznia. *Giornale di Roma* z 17. b. m. dowodzi, że utrzymanie całości państwa kościelnego obchodzi całe chrześcijaństwo katolickie. Jego Świątobliwość uważa przeto za obowiązek, odpowiedzieć odmownie na rady Cesarza Napoleona.

Rzym, 13. stycznia. Prawie cały patrycyat przedłożył Papięzowi adres wierności; także książę Józef Bonaparte miał go podpisać.

Hamburg, 18. stycznia. Mieszczanstwo odrzuciło wczoraj znaczną większością propozycyę senatu.

Madryt, 19. stycznia. Armia stanęła pod Tetuanem i obozuje nad rzeką Martin. Kilka strażów z gwintowanych dział były dostateczne do odparcia nieprzyjaciela, który zbliżał się w znacznej sile dla wydania bitwy. Maurowie ustąpili w góry Sierra Bermeja.

Konstantynopol, 14. stycznia. Pan Thouvenel odpłynął 12go. Nowomianowany poseł przy ces. rosyjskim dworze, Derwisz Basza, odjeżdża dziś na Wiedeń do Petersburga. — Wkrótce mają być ściągnięte z obiegu wszystkie pieniądze papierowe.

Wiadomości handlowe.

Zółkiew, 7. stycznia. Według doniesień handlowych były na targach w obwodzie naszym w ostatnich 14 dniach grudnia r. z. następujące przeciętne ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów: męcz pszenicy 2zł. 72c.; żyta 1zł. 55c.; jęczmienia 1zł. 45c.; owsa 1zł. 11c.; hreczki 1zł. 58c.; kartofli 52½c. Cetnar siana 1zł. 4c.; wełny 105zł. Sag drzewa twardego 5zł. 51c., miękkiego 4zł. 17c. Funt mięsa wołowego 8c. i mas okowity 39½c.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 11. stycznia. Na dzisiejszym targu było tylko 88 wołów z Galicyi, z czego 2 sztuk pozostało niesprzedanych. Ceny podniosły się i cetnar mięsa wypadł na 22zł. 22c. w. a. Za najlepszą parę wołów wagi 880 \mathcal{E} mięsa i 80 \mathcal{E} łożu płacono 220zł.; za najpośledniejszą wagi 480 \mathcal{E} mięsa i 20 \mathcal{E} łożu 108zł. w. a. Cena przeciętna z 50 sprzedaży wypadła na 75zł. w. a. za 625 \mathcal{E} mięsa i 50 \mathcal{E} łożu.

T E A T R.

Dziś komedya niemiecka: „Müller und Miller“ i „Ein gebildeter Hausknecht.“

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie. Dnia 20. stycznia.

Table with meteorological data: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

Przyjechali do Lwowa. Dnia 21. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Münter Herman z Hamburga. — Kownacki Antoni, c. k. porucznik, z Kolodziejówki. Hotel Kuhna: Gutowski Wład., z Dobrowlan. — Uleniecki Kwiryn, z Jaremkowa. — Fürganter Maur., z Brześcian. Pod kolej żelazną: Biliński Jan, z Huty Obedyńskiej. Do domu zajezdnego nr. 509 1/4: Majewski Jan, z Kujdaniec.

Dnia 22. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Znamirowski Stan., c. k. notaryusz, z Bełza. — Hr. Golejowski Kornel, z Reklina. Hotel Langa: Brandengeyer Karol, c. k. podporucznik, z Żółkwi. Pod kolej żelazną: Wieniawski Sobiesław, z Horodka w Polsce.

Wyjechali ze Lwowa. Dnia 21. stycznia.

PP. Gamisch Kamil, c. k. porucznik, do Manasterzysk. — Hr. Olizarowie Władysław i Erazm, do Książego. — Jungi Miecz. i Zdzisław, do Miększa starego. — Niezabitowski Władz., do Uherzec. — Borowski Mat., do Hórka. — Jabłonowski Antoni, do Rawy.

Dnia 22. stycznia.

P. Hrabia Komorowski Adam, z Konotop.

Kurs lwowski.

Dnia 21. stycznia.

Table with exchange rates: gotówką (zł., c.), towarem (zł., c.). Includes items like Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyął zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięćdziesiątówka, Galicyj. listy zastawne za 100 zł., Galicyjskie obligacye indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 21. stycznia.

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 80.15. Metaliki po 5% za 100 zł. 72.90; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akeye. Banku narodowego sztuka 871.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 202.10; niższo-austr. towarzystwa eskomtoowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 112.25. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 130.75. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.19, dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. stycznia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.

Table with public debt rates: W austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. po 5%, Z r. 1851, ser. B. po 5%, Metaliki po 5%, dtto. 4 1/2%, dtto. 4%, dtto. 3%, dtto. 2 1/2%, dtto. 1%, Przez. do wylos. z r. 1834, Renty Como po 42 lir. aus., Wylos. obl. dawn. długu państ., Przech. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju, dtto. z procent za granicą.

B. Krajów koronnych

Table with crown lands debt rates: Obligacye indema. po 5% za 100 zł., Niższej Austrii, Węgier, Ban. Tem., Kroatyi i Slawonii, Galicyi, Bukowiny, Siedmiogrodu, innych krajów kor., Z klauz los. r. 1867, Lom. wen. pożycz. z r. 1850, Wen. pożyczka z r. 1859.

Table with foreign debt rates: Dług Tyrolu, Dług Saleburga, Dług Krainy.

2. Stan oblig. domestykaln.

Table with domestic bond rates: po 3% za 100 zł., 2 1/2% za 100 zł., 2 1/4% za 100 zł., 2% za 100 zł., 1 3/4% za 100 zł.

3. Akeye.

Table with bank and railway rates: Banku nar., Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż.-aust. tow. eskomt. po 500 zł., Półn. kolei po 1000 zł. m. k. 1936, Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr., Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł., Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k., Kolei Cisy po 200 zł. m. k., po 100 zł. (50%) wpłaty, Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%), Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpl. po 60 zł. (30%), Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k., dtto. II. emis. po 200 zł. m. k., Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k., Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k., z wpłatą 60 zł. (30%), Kol. Bern. Ross. po 200 zł. m. k., dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.

4. Listy zastawne.

Table with mortgage rates: Banku narodowego w mon. kon., Banku narodowego w wal. austr., Gal. Tow. kred. po 4%.

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Table with first priority bonds: Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k., Tow. austr. kol. państwa po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. Lomb. wen. po 500 fr., Kol. Gloggn. za 100 zł., Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k., Lloyda za 100 zł.

6. Losy.

Table with lottery rates: Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a., Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a., Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.

Table with exchange rates: Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma, Palfiego, Clarego, St. Genois, Windischgrätz, Waldsteina, Keglevicha.

Weksl.

(Na 3 miesiące.)

Table with bill exchange rates: Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburg za 100 zł. w. p.-n., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100 zł. w. p.-n., Geua za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liworna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 fl. szt., Lugdun za 100 fr., Medyolan za 100 zł. w. a., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Trycst za 100 zł. w. a., Wenecya za 100 zł. w. a.

(31 dni po ukazaniu.)

Table with bill exchange rates: Bukareszt za 100 piast. wol., Konstantynopol za 100 piast. tur., Dyskonto weks. Bank. nar. 5%, Procenta za zaliczki Bank. nar. 5%, na pap. publ. 5%.

Kurs złota.

Table with gold rates: w przecięciu w w. a., Dukaty ces. men. 6 zł. 16 5/10 c., dtto. pełnej wagi 6 " 15 " Korona 17 " 88 " Półkorona " " " " Napoleondor " " " " Rosyjski impery. " " " " Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Dwunasta lista składek z wykupna kart od powinszowania Nowego roku.)

Złożyli PP.: Fryderyk Hausner 5 zł., Gumowski 4 zł., Żaak 1 zł., Kopetzki 20 c., Karge 20 c., Jos. Franz 5 1/2 c., Olpiński 30 c., Dąbcański, adwokat krajowy 2 zł., pani Burzyńska 1 zł., Bauer 1 zł.; Hefern 1 zł., Esop 1 zł., pani Feith 1 zł., hrabia Mniszek 5 zł., Czato 1 zł., Borkowski 1 zł., Lang 10 c., Laskowski 1 zł., Föderansperg, c. k. katastralny komisarz szacunkowy 1 zł.; doktor Lemoch, c. k. profesor 1 zł., Rieger 1 zł., pani Schneider 1 zł., pani Ruff 1 zł., pani Sebald 1 zł., pani Romaszkan 1 zł., J. Sebald 1 zł., pani Malecka 1 zł., Skrzętkowski 2 zł., Mandela 20 c., Leitner 2 zł., hrabina Karnicka 1 zł., Wiszniewiecki 1 zł., Rawski 1 zł., Siegel 1 zł., A. B. 1 zł., C. Z. 1 zł., Schöpf 1 zł., Adolf Rudyński, sekretarz izby handlowej 1 zł., Bierzecki 1 zł., Szemelowski 1 zł., doktor Maciejowski 1 zł., Philipp 50 c., Haydler 40 c., J. Mayer 5 zł., doktor Finger 2 zł., Górski 1 zł., Karol Schubuth 1 zł., pani Łuczyńska 1 zł., pani Swieprawska 40 c., Lukas 50 c., Loewin 1 zł., Macieliński 1 zł., Langner 50 c., pani Lipczyńska 1 zł., pani Teppa 40 c., Siebauer 50 c., doktor Machold 1 zł., Lewicki 1 zł., Kegler 30 c., Prochaska 20 c., pani Iwanicka 30 c., pani Pfeifer 20 c., pani Mayer 20 c., pani Schimser 1 zł., Leopold Schimser 1 zł., Marischler 1 zł., pani Ziętarski 1 zł., Jan Schumann 1 zł., N. N. 1 zł.; — suma 78 zł. 22 1/2 c., do tego z ostatniej listy 740 zł. 10 c., razem 818 zł. 32 1/2 c. w. a.

(Handel herbatą.) Francuskie towarzystwo kolei żelaznej, co obok linii z Petersburga do Warszawy buduje także kolei z Moskwy do Niżnego Nowgorodu obawia się bardzo, by rząd jak ma być w zamiarze nie przyzwolił przywozić herbaty wodą. Rosya konsumuje ogromną ilość herbaty, którą pociąga na Sybiryę, Kiachtę i Majmacyzn. Herbata stała się tak niezbędną Rosyaninowi, jak piwo Niemcom, a snadnej zrzekłby się mięsa i chleba niż herbaty. Zeszłego roku przywieziono na samą Kiachtę 17 mil. funtów, a to w skrzyniach po 2 1/2 puda, licząc pud na 40 funtów niemieckiej wagi. Cały ten ogromny zapas sprowadzano na sławne jarmarki do Niżnego Nowgorodu, a zkad rozchodzą się na wszystkie strony państwa. Jeżeli pozwolony będzie przywóz herbaty na okrętach angielskich, to Niżny Nowgorod upadnie zupełnie a budowana właśnie kolei okaże się niepotrzebną. Byłby to nietylko dotkliwy cios dla towarzystwa kolei żelaznej, ale i dla żeglugi rosyjskiej, bo cały handel herbatą, dostał by się wyłącznie w ręce Anglików. Dotychczas mniemano, że sprowadzona ładem herbata jest o wiele lepsza niż ta, którą dostawiają morzem, lecz jesto proste tylko uprzedzenie. Na wszelki wypadek przypadnie herbata sprowadzona morze o mimo znacznych ceł o wiele taniej niż herbata z Kiachty, co musi przebywać ogromną przestrzeń drogi lądowej przez Sybiryę.